

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ
УКРАЇНИ**

**Державний біотехнологічний
університет**

**Факультет менеджменту,
адміністрування та права**

**Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського
спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін**

**МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ «ВСТУП ДО
СПЕЦІАЛЬНОСТІ» ТА ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ**

*для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форм
навчання спеціальності 015 Професійна
освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології)*

Харків - 2024

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО ПРОХОДЖЕННЯ
НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ «ВСТУП ДО
СПЕЦІАЛЬНОСТІ» ТА ПІДГОТОВКИ ЗВІТУ

для здобувачів першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти денної та заочної форм навчання
спеціальності *015 Професійна освіта (аграрне
виробництво, переробка сільськогосподарської
продукції та харчові технології)*

**Затверджено
рішенням Науково-
методичної ради
факультету
МАП ДБТУ
Протокол № 1
від 17.09.2024 р.**

УДК 378.147:37.018.43(075.8)

Схвалено на засіданні кафедри ЮНЕСКО
«Філософія людського спілкування» та соціально-
гуманітарних дисциплін ДБТУ
(протокол № 1 від 04.09.2024 р.)

**Методичні вказівки до проходження навчальної
практики «Вступ до спеціальності» та підготовки звіту
для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої
освіти денної та заочної форм навчання спеціальності 015
Професійна освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові технології)
уклад. М.С. Пономарьова, В.С. Новікова, С.А. Золотарьова
– Харків: ДБТУ, 2024 – 43 с.**

Рецензенти:

*В.М. Нагаєв – д-р. пед. наук, професор кафедри
менеджменту, бізнесу та адміністрування
Державного біотехнологічного університету*

*С.В. Станкевич – канд. с.-г. наук, доцент,
завідувач. кафедри, зоології, ентомології,
фітопатології, інтегрованого захисту і карантину
рослин ім. Б.М. Литвинова Державного
біотехнологічного університету.*

© Пономарьова М.С., Новікова В.С.,
Золотарьова С.А.. 2024

ВСТУП

Навчальна практика «Вступ до спеціальності» є важливою складовою підготовки здобувачів освіти спеціальності «Професійна освіта», оскільки вона забезпечує фундаментальне ознайомлення з основними аспектами майбутньої професійної діяльності. Сучасні реалії розвитку освіти вимагають від фахівців у сфері професійної освіти не лише ґрунтовних теоретичних знань, а й здатності ефективно застосовувати їх на практиці, адаптуючись до динамічних змін на ринку праці.

Система професійної освіти відіграє ключову роль у підготовці конкурентоспроможних фахівців, які відповідають потребам ринку праці та сприяють соціально-економічному розвитку країни. Інтеграція України в європейський освітній простір, технологічний прогрес та глобалізація зумовлюють необхідність удосконалення підготовки фахівців у професійній сфері. Саме тому здобувачі освіти мають розуміти структуру освітнього процесу, вимоги до кваліфікації фахівців,

особливості педагогічної діяльності та методи забезпечення якості освітніх послуг.

Освітній процес у професійній сфері вимагає від викладача не лише знання дисципліни, але й вміння працювати з сучасними методиками, інноваційними технологіями та адаптувати їх до освітнього середовища. Навчальна практика дозволяє сформувати базове розуміння місії педагогічної професії, її етичних та соціальних аспектів, а також основних обов'язків викладача професійної освіти.

Сучасний освітній простір активно трансформується під впливом технологічних інновацій, цифровізації та впровадження компетентнісного підходу в навчанні. Це зумовлює необхідність підготовки майбутніх фахівців, які володіють новітніми освітніми технологіями, методиками активного навчання, комунікативними навичками та здатністю до міждисциплінарної взаємодії. Навчальна практика сприяє розвитку цих якостей та дає змогу здобувачам освіти ознайомитися з актуальними вимогами та викликами професійної освіти.

Під час практики здобувачі освіти набувають первинних професійних навичок, таких як організація навчального процесу, комунікація з учнями та педагогами, розробка освітніх програм і методичних матеріалів. Саме ця практика допомагає сформувати комплекс компетентностей, необхідних для успішної роботи в системі професійної освіти, включаючи управлінські навички, здатність до критичного мислення та аналізу освітньої діяльності.

Навчальна практика є важливим етапом адаптації здобувачів освіти до реальних умов роботи в освітньому середовищі. Ознайомлення з роботою закладів професійної освіти, аналіз їхньої структури, функціонування та організації навчального процесу сприяє розвитку у здобувачів освіти мотивації до професійного самовдосконалення, підвищення відповідальності та готовності до виконання професійних обов'язків.

Успішне проходження навчальної практики сприяє усвідомленню здобувачами освітньої траєкторії, розумінню перспектив

кар'єрного зростання та шляхів професійного розвитку. Це допомагає їм визначити власні сильні та слабкі сторони, що дозволяє розробити індивідуальну стратегію вдосконалення професійних навичок.

Аграрний сектор є стратегічно важливою галуззю економіки України, яка забезпечує продовольчу безпеку країни та робочі місця для значної частини населення. В умовах глобалізації, кліматичних змін та розвитку інноваційних технологій у сільському господарстві постає нагальна потреба у висококваліфікованих фахівцях, здатних впроваджувати сучасні методи виробництва та переробки продукції.

Навчальна практика «Вступ до спеціальності» дозволяє здобувачам освіти ознайомитися з актуальними викликами, які стоять перед агропромисловим комплексом, та усвідомити необхідність впровадження новітніх підходів до організації виробничих процесів, ресурсозбереження та управління якістю продукції.

Сучасні тенденції в аграрному виробництві та харчових технологіях

потребують фахівців, які володіють не лише теоретичними знаннями, а й практичними навичками застосування передових технологій, стандартів якості та екологічних норм.

Навчальна практика є першим кроком до професійного становлення майбутніх фахівців, оскільки вона:

- забезпечує знайомство з сучасним аграрним виробництвом та переробними підприємствами;
- сприяє формуванню уявлення про технологічні процеси, що використовуються в галузі;
- розвиває навички аналізу та критичного мислення щодо ефективності використання сільськогосподарських ресурсів.

Роль навчальної практики у формуванні професійної компетентності

Здобувачі освіти отримують можливість:

- ознайомитися зі структурою аграрного сектору та харчової промисловості;
- вивчити правові аспекти діяльності агропромислових підприємств;

- дослідити сучасні тенденції розвитку аграрного виробництва в Україні та світі;
- визначити власні професійні орієнтири та можливості для кар'єрного зростання.

Практика дозволяє краще зрозуміти технологічні процеси в аграрному секторі, зокрема організацію виробництва, переробку сільськогосподарської продукції, управління якістю та впровадження інноваційних підходів до вирощування культур і тваринництва.

Зміна кліматичних умов, глобальні виклики продовольчої безпеки, необхідність використання ресурсозберігаючих технологій вимагають від фахівців аграрного сектору глибоких знань у сферах:

- впровадження цифрових технологій в аграрному виробництві (Smart Farming, точне землеробство);
- органічного виробництва;
- переробки продукції за європейськими стандартами якості;
- систем безпеки харчових продуктів НАССР.

Навчальна практика дозволяє ознайомитися з новітніми розробками та сприяє усвідомленню необхідності постійного професійного розвитку.

Основними викликами, з якими стикається аграрна освіта, є:

- недостатня інтеграція практичних навичок в освітній процес;
- швидкий розвиток технологій, що вимагає постійного оновлення навчальних програм;
- необхідність підготовки фахівців із глибоким розумінням екологічних аспектів виробництва;
- забезпечення конкурентоспроможності українських фахівців на міжнародному ринку праці.

Навчальна практика дозволяє здобувачам освіти критично оцінити ці виклики та підготуватися до роботи в сучасних умовах.

Забезпечення ефективної адаптації до професійної діяльності

Завдяки практичному ознайомленню з майбутньою спеціальністю студенти:

- знайомляться з реальними умовами роботи в аграрному секторі та харчовій промисловості;
- набувають досвіду роботи в команді та взаємодії з роботодавцями;
- розвивають навички аналізу ринку аграрної продукції;
- формують уявлення про сучасні підходи до забезпечення якості харчових продуктів.

*Значення для майбутнього
працевлаштування*

Завдяки практиці здобувачі освіти мають можливість визначити власну професійну траєкторію, встановити контакти з потенційними роботодавцями та оцінити реальні перспективи кар'єрного зростання.

Таким чином, навчальна практика «Вступ до спеціальності» є необхідним етапом для формування комплексного бачення професійної діяльності, набуття первинних практичних навичок та забезпечення ефективної підготовки до подальшого навчання і роботи. Вона забезпечує ознайомлення студентів із

ключовими аспектами їхньої професії, формує практичні навички та сприяє розвитку компетентностей, необхідних для ефективної професійної діяльності. Враховуючи виклики сучасного аграрного сектору, практика дозволяє здобувачам освіти адаптуватися до реальних умов роботи, розширити свої знання про ринок праці та виробити стратегічний підхід до подальшого професійного розвитку.

Вона є важливою складовою освітнього процесу, що дозволяє здобувачам освіти не лише ознайомитися з реаліями професійної діяльності, а й усвідомити власну професійну роль і відповідальність у сфері професійної освіти.

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Навчальна практика «Вступ до спеціальності» є важливою складовою підготовки здобувачів освіти спеціальності "Професійна освіта" та спрямована на ознайомлення з основними аспектами педагогічної діяльності, освітнім процесом

у професійній освіті та вимогами до майбутньої професійної діяльності.

Основні розділи змісту навчальної практики:

1. Загальні відомості про спеціальність "Професійна освіта"

Особливості професійної освіти в Україні та світі:

Система професійної освіти в Україні: сучасний стан та перспективи розвитку.

Зарубіжний досвід підготовки фахівців аграрного сектору.

Інтеграція професійної освіти України в європейський освітній простір.

Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу:

Закон України «Про освіту», «Про професійну освіту».

Галузеві стандарти аграрної освіти.

Ліцензійні вимоги до закладів професійної освіти аграрного спрямування.

Види та форми професійної освіти:

Денна, заочна, дистанційна форма навчання.

Інтегроване навчання та дуальна освіта.

Підвищення кваліфікації та перепідготовка кадрів аграрного виробництва.

2. Знайомство з освітнім середовищем

Структура навчального закладу:

Основні підрозділи закладу професійної освіти (адміністративний, навчальний, виробничий).

Взаємодія між структурними підрозділами.

Особливості роботи лабораторій і навчальних ферм.

Організація навчального процесу в закладі професійної освіти:

Навчальні плани та програми підготовки фахівців у сфері аграрного виробництва.

Практична підготовка студентів у господарствах та на виробництвах.

Співпраця закладу з аграрними підприємствами та науковими установами.

Функції адміністрації, педагогічного колективу, методичних служб:

Роль керівництва у забезпеченні якості освіти.

Функції педагогічної ради, методичних об'єднань, кураторів груп.

Підтримка професійного розвитку педагогів.

3. Методичне забезпечення професійної освіти

Основні методи та форми навчання:

Лекції, практичні та лабораторні заняття.

Використання проєктних та проблемних методів навчання.

Інтерактивні методи у викладанні дисциплін аграрного спрямування.

Розробка навчально-методичної документації:

Розробка освітніх програм та навчальних планів.

Підготовка методичних рекомендацій та дидактичних матеріалів.

Формування критеріїв оцінювання навчальних досягнень здобувачів освіти.

Використання сучасних педагогічних технологій:

Цифрові технології в освітньому процесі (електронні платформи, мультимедіа).

Агропромислові симулятори та програмне забезпечення для навчання.

Технології дистанційного навчання та електронного контролю знань.

4. Практична діяльність педагога у сфері професійної освіти

Планування та організація навчально-виховного процесу:

Підготовка навчальних занять із дисциплін аграрного профілю.

Використання педагогічного досвіду та інновацій у плануванні роботи.

Впровадження інтерактивних технологій у навчання.

Організація та проведення практичного навчання:

Особливості проходження навчальної практики в агропромислових підприємствах.

Види практичного навчання (лабораторні роботи, виїзні заняття, стажування).

Забезпечення ефективності навчально-виробничого процесу.

Контроль та оцінювання знань, умінь і навичок учнів:

Оцінювання практичних умінь студентів на реальних виробництвах.

Форми контролю знань: тестування, кваліфікаційні роботи, екзамени.

Використання компетентнісного підходу при оцінюванні результатів навчання.

5. Ознайомлення з нормативно-правовою базою

Законодавчі документи, що регулюють професійну освіту: Закон України «Про професійну освіту». Постанови Кабінету Міністрів України щодо організації навчального процесу.

Освітньо-кваліфікаційні характеристики професій аграрного спрямування.

Ліцензування та акредитація освітньої діяльності:

Порядок ліцензування освітніх програм.

Вимоги до кадрового, матеріально-технічного та навчально-методичного забезпечення.

Процедура акредитації освітніх програм відповідно до державних стандартів.

6. Особливості професійного розвитку педагога

Академічна доброчесність:

Дотримання етичних норм у професійній діяльності.

Запобігання плагіату та іншим порушенням академічної доброчесності.

Впровадження принципів чесності, прозорості та відповідальності в освітньому процесі.

Планування кар'єри в сфері професійної освіти:

Побудова індивідуальної освітньої траєкторії педагога.

Участь у програмах підвищення кваліфікації та стажуваннях.

Кар'єрні можливості у сфері професійної освіти аграрного виробництва.

Професійна етика та культура викладача:

Принципи професійної поведінки педагога.

Формування позитивного педагогічного іміджу.

Взаємодія з колегами, студентами та соціальними партнерами.

Структура звіту

<i>Вступ</i>	стр
Розділ 1.	
Розділ 2	
Розділ 3	
Розділ 4	
Розділ 5.	
Розділ 6.	
<i>Висновки та пропозиції</i>	
<i>Список використаних джерел</i>	

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Метою навчальної практики «Вступ до спеціальності» є формування у здобувачів освіти базових уявлень про професійну діяльність педагога у сфері професійної освіти, ознайомлення з освітнім середовищем та підготовка до подальшого поглибленого вивчення спеціальних дисциплін.

Основні аспекти мети:

- Ознайомлення із специфікою професійної освіти та її роллю в соціально-економічному розвитку суспільства.
- Розвиток мотивації до професійної діяльності в освітній сфері.
- Формування первинних умінь аналізу освітнього процесу.

У результаті проходження навчальної практики відповідно до освітньої програми у здобувачів повинні бути сформовані такі компетентності:

Програмні компетентності

Інтегральна компетентність

Здатність розв'язувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми в професійній освіті, що передбачає застосування певних теорій і методів педагогічної науки та інших наук відповідно до спеціалізації і характеризується комплексністю та невизначеністю умов

Загальні компетентності (ЗК)

К 01. Здатність реалізувати свої права і обов'язки як члена суспільства, усвідомлювати цінності громадянського (вільного демократичного) суспільства та

необхідність його сталого розвитку, верховенства права, прав і свобод людини і громадянина в Україні.

К 02. Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.

К 05. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

К 08. Здатність працювати в команді.

Спеціальні (фахові) компетентності

К 19. Здатність використовувати відповідне програмне забезпечення для вирішення професійних завдань, відповідно до спеціалізації.

К 21. Здатність упроваджувати ефективні методи організації праці відповідно до вимог екологічної безпеки,

безпеки життєдіяльності та охорони і гігієни праці.

К 23. Здатність виконувати розрахунки технологічних процесів в галузі.

Програмні результати навчання

ПР 01. Уміти використовувати інструменти демократичної правової держави в професійній та громадській діяльності, приймати рішення на підставі релевантних даних та сформованих ціннісних орієнтирів.

ПР 02. Володіти інформацією чинних нормативно-правових документів, законодавства, галузей стандартів професійної діяльності в установах, на виробництвах, організаціях галузі/сфери (відповідно до спеціалізації).

ПР 03. Аналізувати суспільно й особистісно значущі світоглядні проблеми, усвідомлювати цінність захисту незалежності, територіальної цілісності та демократичного устрою України.

ПР 10. Знати основи психології, педагогіки, а також фундаментальних і прикладних наук (відповідно до спеціалізації) на рівні, необхідному для

досягнення інших результатів навчання, передбачених цим стандартом та освітньою програмою.

ПР 16. Знати основи і розуміти принципи функціонування технологічного обладнання та устаткування галузі (відповідно до спеціалізації).

ПР 18. Розв'язувати типові спеціалізовані задачі, пов'язані з виробом матеріалів, виконанням необхідних розрахунків, конструюванням, проектуванням технічних об'єктів у предметній галузі (відповідно до спеціалізації).

ПР 19. Уміти обирати і застосовувати необхідне устаткування, інструменти та методи для вирішення типових складних завдань у галузі (відповідно до спеціалізації).

БАЗИ ПРАКТИКИ

Базами навчально-виробничого процесу бакалаврів Державного біотехнологічного університету є навчальні, навчально-наукові, навчально-науково-

виробничі лабораторії університету, навчально-наукові, виробничі центри університету.

Інші бази практики використовуються з числа установ, провідних підприємств, організацій різноманітної форми власності, що мають належні умови для виконання програми практики відповідно до вимог освітньо-професійних програм підготовки фахівців.

Із такими базами практичного навчання укладаються відповідні типові договори та формуються паспорти, які зберігаються у навчальному відділі та деканатах інституту/факультетів університету.

Термін дії договорів встановлюється на період проведення конкретного практичного навчання або на термін до 5 років.

Здобувачі можуть самостійно, за погодженням з директором інституту/деканатом факультету і кафедрою, обирати для себе базу практики, пропонувати її для використання (за умови забезпечення виконання програми практики) та укладання договору.

Для здобувачів-іноземців бази практики передбачаються у відповідному договорі (контракті) щодо підготовки фахівців і можуть бути розташовані на території країн-замовників або в межах України.

Здобувачі-іноземці отримують програму практики, індивідуальні завдання, складають звіт за формою, установленною випусковою кафедрою.

При проходженні практики в межах України здобувачі-іноземці дотримуються вимог Положення.

За наявності державних, регіональних замовлень на підготовку фахівців перелік баз практики для здобувачів надають органи, які формують ці замовлення. При підготовці фахівців за цільовими договорами з підприємствами (організаціями, господарствами, установами) бази практики передбачаються цими договорами.

ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

У процесі проходження навчальної практики здобувачі освіти повинні виконати такі завдання:

1. Теоретичні завдання:
  - Ознайомлення з ключовими нормативно-правовими актами у сфері професійної освіти.
  - Вивчення структури та основних функцій закладів професійної освіти.
  - Розуміння освітніх стандартів та вимог до компетентностей випускників.
2. Практичні завдання:
  - Ознайомлення з організацією навчального процесу (проведення занять, розробка навчальних планів та програм).
  - Вивчення методичних підходів до професійного навчання.
  - Спостереження за роботою викладачів та аналіз їхніх методик викладання.
3. Аналітичні завдання:
  - Аналіз нормативних документів щодо професійної освіти.

- Оцінювання навчального середовища закладу освіти.

- Підготовка звіту за результатами проходження практики з висновками та пропозиціями.

4. Формування професійних компетентностей:

- Розвиток уміння аналізувати освітній процес.

- Формування навичок роботи в команді та взаємодії з педагогічним колективом.

- Вдосконалення комунікативних навичок у професійному середовищі.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ

По завершенню навчальної практики здобувачі повинні:

- Розуміти структуру та особливості функціонування закладів професійної освіти.

- Вміти орієнтуватися у нормативно-правових документах, що регулюють освітній процес.

- Виявляти особливості освітньої діяльності та розуміти роль педагога в системі професійної освіти.
- Використовувати набуті знання для планування подальшої освітньої діяльності.

ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ

Після завершення навчальної практики здобувачі освіти повинні підготувати:

1. Звіт про проходження практики, що включає:
  - Загальну інформацію про місце проходження практики.
  - Опис виконаних завдань.
  - Особисті спостереження та висновки.
  - Пропозиції щодо вдосконалення освітнього процесу.
2. Презентацію результатів практики.
3. Індивідуальний щоденник практики із зазначенням виконаних завдань.

Підведення підсумків практики здійснюється після її закінчення за результатами виконання програми і оцінювання індивідуального завдання в межах навчальної дисципліни з окремою формою контролю або окремого змістового модулю.

Звіт про виконання програми практики оцінюється керівником від бази практики і разом зі щоденником, характеристикою тощо і подається на рецензування керівнику практики від кафедри.

Захист звіту за результатами практики проводиться перед кафедральною, склад якої розпорядженням формує деканат інституту/факультету.

Здобувачу, який не виконав програму практики частково або з поважних причин, термін її виконання може бути перенесений після відповідного наказу ректора на інший період, а якщо програма практики не виконана повністю або частково без поважних причин, то може бути надане право повторного проходження практики в інший час.

Здобувач, який не виконав програму практики і не атестований за її результатами, відраховується із числа здобувачів.

Підсумки навчального процесу обговорюються на засіданнях кафедр, вчених рад інституту/факультетів і університету не рідше одного разу протягом навчального року.

Крім того навчально-виробничий процес, проблеми якості проходження практики у базових господарствах, підприємствах і установах щорічно розглядаються на науково-практичних студентських конференціях інституту/факультетів; проводяться конкурси на кращий звіт про виконання програми виробничої практики, конкурс відеороликів, анкетування практикантів про їх бачення перспектив самостійної діяльності після закінчення навчання.

За результатами навчально-виробничого процесу керівник практикою готує зведений звіт і надає його на розгляд ректорату та вченій раді університету.

ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ

Звіт оформлюють на одному боці аркуша білого паперу формату А4 (210x297 мм) у машинописному вигляді, розміщуючи від 28 до 30 рядків на сторінці. З усіх чотирьох сторін повинні бути залишені поля: ліве - 30 мм, праве – 10 мм, верхнє і нижнє – 20 мм. При написанні звіту слід використовувати шрифт Times New Roman текстового редактора Word розміру 14 з полуторним міжрядковим інтервалом. Усі нетекстові об'єкти створюються за допомогою вбудованих функцій Word. Формули за допомогою редактора Equation.

Кожна структурна частина звіту починається з нової сторінки.

Структурні елементи «ЗМІСТ», «ВСТУП», «ВИСНОВКИ», «СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ», «ДОДАТКИ».

Розділи звіту нумерують арабськими цифрами (РОЗДІЛ 1, РОЗДІЛ 2), а підрозділи в звіті – двома цифрами, де перша цифра означає номер розділу, а друга – номер підрозділу (1.1; 1.2...).

Усі сторінки нумеруються, окрім титульного аркуша. Ілюстрації позначають словом "Рис." і нумерують послідовно в межах розділу, за виключенням ілюстрацій, поданих у додатках.

Таблиці нумерують послідовно (за винятком таблиць, поданих у додатках) в межах розділу. В правому верхньому куті над відповідним заголовком таблиці розмішують напис "Таблиця" із зазначенням її номера. Номер таблиці повинен складатися з номера розділу і порядкового номера таблиці, між якими ставиться крапка.

Наприклад: "Таблиця 1.1" (перша таблиця першого розділу). Звіт повинен бути складений і перевірений керівником практики від установи і представлений у встановлений термін на кафедрі. Після подання зазначених матеріалів керівник від кафедри вирішує питання про допуск здобувача до захисту звіту.

Обсяг звіту до 40 сторінок, з обов'язковими фото-додатками за розділами.

РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА

1) Закон України «Про освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19> (дата звернення: [вказати дату]) – Назва з екрана.

2) Закон України «Про професійну освіту» [Електронний ресурс] / Верховна Рада України. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/103/98-%D0%B2%D1%80> (дата звернення: [вказати дату]) – Назва з екрана.

3) Методичні рекомендації щодо розроблення освітніх програм професійної освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Київ, 2022. – Режим доступу: <https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijna-osvita> (дата звернення: [вказати дату]) – Назва з екрана.

4) Нормативно-правова база діяльності закладів професійної освіти [Електронний ресурс] / Міністерство освіти і науки України. – Київ, 2021. – Режим

доступу:

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/profesijna-osvita/normativno-pravova-baza> (дата звернення: [вказати дату]) – Назва з екрана.

5) Державні освітні стандарти у сфері професійної освіти [Електронний ресурс] / Кабінет Міністрів України. – Київ, 2013. – Режим доступу: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1341-2013-p> (дата звернення: [вказати дату]) – Назва з екрана.

6) Іваненко М. О., Петренко В. А. Професійна педагогіка: підручник для студентів. – Київ: Основа, 2020. – 320 с.

7) Бондар Т. П. Методика викладання у професійній освіті. – Львів: Світ, 2019. – 280 с.

8) Грищенко О. В. Основи професійної педагогіки. – Харків: Видавничий дім, 2018. – 256 с.

9) Дмитренко Л. М. Інноваційні технології в професійній освіті. – Одеса: Фенікс, 2021. – 310 с.

10) Гончар С. П. Навчально-методичне забезпечення професійної освіти. – Дніпро: Наука, 2020. – 200 с.

11) 2. Основи аграрного менеджменту / автори: В. І. Коваленко, О. С. Губар. - Харків: Аграрна наука, 2019. - С. 98-123.

12) Моніторинг і оцінка якості освіти / автори: С. В. Мироненко, О. Ю. Ткаченко. - Львів: Педагогічна думка, 2021. - С. 65-87.

13) Методологія педагогічного дослідження / автори: І. А. Поліщук, Т. О. Бойко. - Черкаси: Освітній процес, 2022. - С. 45-68.

14) Критичне мислення у навчанні: теорія і практика / автори: М. В. Кушнір, Л. О. Войтенко. - Тернопіль: Педагогічний вимір, 2021. - С. 130-155.

15) Інформаційно-комунікаційні технології в аграрній освіті / автори: О. В. Тимошенко, А. І. Марченко. - Вінниця: Аграрна освіта, 2020. - С. 90-115.

16) Пономарьова М. Професійна освіта в умовах глобальних змін та трансформації українського суспільства VII Міжнародна науково-практична конференція «Сталий розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення» ВП НУБіП У «БАІ С. 357-358. (Україна)

17) Пономарьова М. Мотивація до педагогічної професійної діяльності майбутніх викладачів вищої освіти. Психолого-педагогічні проблеми вищої і середньої освіти в умовах сучасних викликів: теорія і практика : матеріали VII Міжнародної науково-практичної конференції (Харків, 16 – 18 березня 2023 р.) / Харк. нац. пед. ун-т імені Г. С. Сковороди. 1162 с С. 914-915. (Україна)

18) Пономарьова М. Освіта та агробізнес як вектор оновлення та зміцнення національних інтересів країни Сталій розвиток аграрної сфери: інженерно-економічне забезпечення», присвячена 125-річчю НУБіП України 2023. С. 248-250. (Україна)

19) Ponomarova M. Involving educational technologies as an effective vector of management competencies // Scientific Center of Innovative Research, International Conference on economics, accounting and finance-.15.12.2023. // <https://conf.scnchub.com/index.php/ICEAF/ICEAF-2023/paper/view/689>

20) Пономарьова М., Золотарьова С.

Застосування штучного інтелекту в педагогічному процесі вищої школи
Інновації та інтеграція цифрових трендів освітянського простору в економіку знань : матеріали всеукраїнського науково-педагогічного підвищення кваліфікації з економічних наук, 30 жовтня – 10 грудня 2023 р. – Львів-Торунь : Ліга-Прес, 2023. – 264 с 179-181 DOI: <https://doi.org/10.36059/978-966-397-332-6-52>

21) Пономарьова М.С., Золотарьова С.А., Євсюков О.Ф Використання професійно-освітніх компонентів та Soft-skills у сучасних моделях педагогічному менеджменту. Вісник науки та освіти, № 12(18) (2023). <https://doi.org/10.52058/2786-6165-2023-12> (18).

22) Пономарьова М., Євсюков О., Золотарьова С. Розвиток та перспективи професійної освіти у сільському господарстві / Наукові інновації та передові технології. DOI: [https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11\(25\)-507-517](https://doi.org/10.52058/2786-5274-2023-11(25)-507-517).

23) Аграрні технології та інновації / автори: П. І. Мороз, О. В. Литвин. - Київ:

Наукова думка, 2019. - С. 70-95.

24) Інноваційні методи навчання у аграрній освіті / автори: Н. М. Шевченко, Л. І. Іванченко. - Харків: Освітній простір, 2021. - С. 120-140.

25) Педагогічні технології в аграрній освіті / автори: І. В. Кравченко, Т. О. Кушнір. - Одеса: Аграрний освітній центр, 2018. - С. 100-125.

26) Моніторинг і оцінка аграрних технологій / автори: С. О. Пономаренко, В. І. Гринько. - Полтава: Аграрне видавництво, 2019. - С. 60-85.

Перелік електронних ресурсів:

Національна бібліотека України ім. В.І. Вернадського. URL: <http://www.nbuv.gov.ua/>

Харківська державна наукова бібліотека ім. В.Г. Короленко. URL: <http://korolenko.kharkov.com/>

Наукова бібліотека ДБТУ. URL: <https://library.btu.kharkov.ua/>

Науково-методичний центр вищої та фахової передвищої освіти <https://nmcvfpo.com/>

ДОДАТКИ

Додаток А

Календарний план проходження навчальної практики «Вступ до спеціальності»

Дата	Стислий зміст роботи	Відмітка про виконання

*Заповнення щоденне

Студент
Керівник практики

Додаток Б

Щоденник проходження навчальної
практики «Вступ до спеціальності»

Дата	Опис виконаної роботи	Пропозиції студента

*Заповнення щоденне

Студент

Керівник практики

Додаток В

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Державний біотехнологічний університет
Факультет менеджменту, адміністрування та права

Кафедра ЮНЕСКО «Філософія людського спілкування» та соціально-гуманітарних дисциплін

ЗВІТ

про проходження навчальної практики «Вступ до спеціальності»

Виконав(ла): здобувач ___ курсу
першого (бакалаврського) рівня
вищої освіти
денної (заочної) форм навчання
спеціальності 015 Професійна
освіта (аграрне виробництво,
переробка сільськогосподарської
продукції та харчові технології)
ПІБ

Керівник практики:

Харків – 2025

ЗМІСТ

Вступ	4
ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	12
МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	19
БАЗИ ПРАКТИКИ	23
ЗАВДАННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	26
ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ ПРАКТИКИ	27
ПІДВЕДЕННЯ ПІДСУМКІВ НАВЧАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ	28
ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ	31
РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА	33
ДОДАТКИ	39

Укладачі:

Пономарьова Марина Сергіївна
Новікова Вікторія Євгенівна
Золотарьова Світлана Анатоліївна

МЕТОДИЧНІ ВКАЗІВКИ ДО
ПРОХОДЖЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ
ПРАКТИКИ «ВСТУП ДО
СПЕЦІАЛЬНОСТІ» ТА ПІДГОТОВКИ
ЗВІТУ

*для здобувачів першого (бакалаврського)
рівня вищої освіти денної та заочної форм
навчання спеціальності 015 Професійна
освіта (аграрне виробництво, переробка
сільськогосподарської продукції та харчові
технології*

Комп'ютерний набір і верстка М.С. Пономарьова

Підп. до друку _____ 2024 р. Формат 60x84/16. Гарнітура
Таймс. Друк офсет. обсяг: 1,9 ум.-друк. арк.; 2,1 обл.-вид. арк.